

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 224

van **AXEL RONSE**

datum: 2 februari 2024

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Niet-werkende werkzoekenden (NWWZ's) - Vrijstelling beschikbaarheid voor het volgen van opleidingen

Er wordt een vrijstelling geboden voor het volgen van een opleiding. Met een uitkering van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) kan men automatisch een vrijstelling van beschikbaarheid van VDAB krijgen als men een voltijdse erkende opleiding, studie of stage volgt die minstens een maand duurt. De RVA voorziet in de ruimte voor een contingent van 12 procent van de werkloosheidsdagen.

1. Hoeveel niet-werkende werkzoekenden hebben een vrijstelling van beschikbaarheid aangevraagd en ontvangen voor het volgen van een voltijdse erkende opleiding, studie of stage in 2022 en 2023? Graag ontvang ik een overzicht van het aantal aanvragen en toekenningen van 2022 en 2023 met een onderscheid per type opleiding, gender, alsook een opdeling per provincie.
2. Hoeveel van bovenvermelde opleidingen zijn gefocust op een knelpuntberoep? Graag een overzicht van 2022 en 2023.
3. Graag ontvang ik een overzicht van het contingent werkloosheidsdagen waarvan Vlaanderen in 2022 en 2023 gebruik heeft gemaakt. Graag ook een overzicht van de besteding in de andere gemeenschappen/gewesten.

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 224 van 2 februari 2024

van **AXEL RONSE**

1. In tegenstelling tot de niet-erkende opleidingen waarvoor de burger manueel een vrijstelling van beschikbaarheid moet aanvragen, wordt de vrijstelling van beschikbaarheid bij een VDAB-erkende opleiding, studie of stage automatisch toegekend indien zowel in hoofde van de burger als in hoofde van de opleiding aan de voorwaarden is voldaan. Wat de opleiding betreft, dient deze een gemiddelde intensiteit van minimum 20 uur per week en een duurtijd van minstens 4 weken te hebben. We kennen het begrip 'aangevraagde vrijstellingen van beschikbaarheid' binnen de context van de VDAB-erkende opleidingen dan ook niet. In hetgeen volgt beperken we ons tot de toegekende vrijstellingen van beschikbaarheid voor het volgen van een erkende opleiding, studie of stage. Deze cijfers bevatten zowel de toegekende deeltijdse vrijstellingen; voor opleidingen vanaf 20u per week, als de toegekende voltijdse vrijstellingen; voor opleidingen van vanaf 35u per week.

Tabel 1: Het aantal toegekende vrijstellingen van beschikbaarheid opgedeeld naar vrijstellingstype

Jaar	2022	10/2023
Vrijstellingstype	Aantal unieke klanten	Aantal unieke klanten
Tijdelijke werkervaringsovereenkomst	2.831	345
VDAB-opleidings-stageovereenkomst	18.006	15.032
Totaal	20.370	15.353

Bron: dienst monitoring VDAB

In 2022 werden 20.370 vrijstellingen van beschikbaarheid toegekend voor VDAB-erkende opleidingen, studies of stages. Deze cijfers voor 2022 liggen een beetje hoger dan de vorige keer, dat ligt voornamelijk aan laattijdige opleidingsregistraties waardoor er ook later nog beslissingen over eerdere periodes zijn bij gekomen. Voor de eerste 10 maanden van 2023 gaat dit om 15.353 vrijstellingen van beschikbaarheid. De meerderheid komt voort uit een VDAB-opleidings- en stageovereenkomst, een minderheid uit een tijdelijke werkervaringsovereenkomst.

Tabel 2: Het aantal toegekende vrijstellingen van beschikbaarheid opgedeeld naar geslacht

Jaar	2022	10/2023
Geslacht	Aantal unieke klanten	Aantal unieke klanten
man	11.325	8.171
vrouw	9.045	7.182
Totaal	20.370	15.353

Bron: dienst monitoring VDAB

De verdeling naar geslacht verhoudt zich ongeveer op 54% mannen en 46% vrouwen.

Tabel 3: Het aantal toegekende vrijstellingen van beschikbaarheid opgedeeld naar provincie

Jaar	2022		10/2023	
Provincie Verblijfplaats	Aantal unieke klanten	%	Aantal unieke klanten	%
Antwerpen	6.705	32,92%	4.767	31,05%
Limburg	2.967	14,57%	2.348	15,29%
Oost-Vlaanderen	4.433	21,76%	3.384	22,04%
Vlaams-Brabant	2.823	13,86%	2.149	13,99%
West-Vlaanderen	3.427	16,82%	2.699	17,57%
Brussel	14	0,00%	2	0,00%
Buiten Brussel/Vlaanderen	8	0,00%	8	0,05%
Totaal	20.370	100%	15.353	100%

Bron: dienst monitoring VDAB

In de verdeling naar de provincie van de verblijfplaats van de cursist stellen we vast dat in 2022 het grootste aandeel toegekende vrijstellingen van beschikbaarheid in het kader van een VDAB-erkende opleiding, studie of stage naar cursisten uit de provincie Antwerpen (32,92%) ging. Dit gevolgd door Oost-Vlaanderen (21,76%) en West-Vlaanderen (16,82%). Limburg (14,57%) en Vlaams Brabant (13,86%) sluiten het rijtje. Deze verdeling is voor de eerste 10 maanden van 2023 gelijkaardig.

2. Beroepsgerichte opleidingen worden gekoppeld aan één of meerdere beroepen. Het knelpuntkarakter van deze gekoppelde beroepen is bepalend voor het knelpuntkarakter van de opleiding. Contracten in het kader van tijdelijke werkervaring en niet-beroepsspecifieke opleidingen (zoals Nederlands voor anderstaligen of oriënterende opleidingen) kunnen niet gekoppeld worden aan één of meerdere specifieke beroepen en worden zodoende altijd als niet-knelpunt gecategoriseerd.

Bij het toekennen van de vrijstelling wordt enkel het knelpuntkarakter meegegeven, niet de desbetreffende knelpuntberoep(en) die aan de opleiding vasthangen. We hebben dan ook geen cijfergegevens over de toegekende vrijstellingen van beschikbaarheid voor erkende opleidingen specifiek opgedeeld naar het knelpuntberoep.

In 2022 werd 45,23% van de vrijstellingen van beschikbaarheid voor erkende opleidingen, studies of stages toegekend in het kader van een knelpuntopleiding. In de eerste 10 maanden van 2023 was dit 41,19%.

Tabel 4: Het aantal toegekende vrijstellingen van beschikbaarheid voor een erkende knelpuntopleiding, -studie of -stage opgedeeld naar geslacht

Jaar	2022	10/2023
Geslacht	Aantal unieke klanten	Aantal unieke klanten
man	4.897	3.033
vrouw	4.317	3.291
Totaal	9.214	6.324

Bron: dienst monitoring VDAB

In de verdeling naar geslacht, stellen we vast dat er iets meer mannen zijn die een vrijstelling van beschikbaarheid hebben gekregen voor een erkende knelpuntopleiding, -studie of -stage.

3. Voor deze rapportering wordt gebruik gemaakt van gegevens afkomstig van RVA. We baseren ons hierbij op de definitieve gegevens na verificatie door RVA. Voor 2023 heeft dit betrekking op de periode januari - juli.

Tabel 6: aantal vergoede en vrijgestelde dagen voor opleidingsmaatregelen (na verificatie)

Jaar	VDAB		
	Dagen Volledige werkloosheid	Dagen Vrijstelling voor opleiding	Ratio Vrijstelling - Volledige werkloosheid
2022	29.866.029	1.780.697	5,96%
2023 (januari - juli)	15.899.032	847.128	5,33%

Bron: RVA - rapportering februari 2024 (na verificatie)

Tabel 7: contingent gebruikte werkloosheidsdagen (na verificatie) per gewest

Jaar	Gewest				
	VDAB	ACTIRIS	FOREM	ADG	Totaal
	Ratio Vrijstelling - Volledige werkloosheid	Ratio Vrijstelling - Volledige werkloosheid	Ratio Vrijstelling - Volledige werkloosheid	Ratio Vrijstelling - Volledige werkloosheid	Ratio Vrijstelling - Volledige werkloosheid
2022	5,96%	4,36%	5,50%	4,94%	5,41%
2023 (januari - juli)	5,33%	4,51%	5,75%	4,95%	5,33%

Bron: RVA - rapportering februari 2024 (na verificatie)